

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Man kan selvfølgelig ikke afvise, at arbejdsministerens indlæg er præget af dyb saglighed, det er klart, men det er ikke præget af meget følelse for dette her.

Jeg synes også, jeg vil sige, at arbejdsministeren jo under førstebehandlingen kunne se, at der sandsynligvis var et flertal for dette forslag, og jeg synes, at arbejdsministeren er meget hjælpsom i en lang række sammenhænge, men jeg synes helt ærligt ikke, at arbejdsministeren har været specielt hjælpsom i denne sammenhæng, og jeg synes altså, at det er meget sent, vi har fået oplysning om dette.

Når alt det er sagt, så vil jeg sige, at det afgørende vel er, om de to love er i modstrid med hinanden. Det er vel også afgørende, om Arbejdstilsynet har mulighed for at gribe ind over for stoffer og materialer, hvis det ikke står der. For et er, at Miljøministeriet har godkendt det, noget andet er, hvordan det anvendes på en arbejdsplads, og derfor kan der godt være en konflikt med Miljøministeriets godkendelse, som ikke nødvendigvis fører til, hvis det ikke står der, at Arbejdstilsynet kan gribe ind. Det er bl.a. noget af det, som vi synes det ville være godt at få belyst i det ekstra udvalgs møde, som vi nu får om det.

Og så vil jeg godt sige, at hvis man kunne sige så strikt, at al lovgivning var dybt logisk, og at man aldrig gentog noget som helst i de forskellige paragraffer i andre love, kunne jeg såmænd godt købe arbejdsministerens argumentation, men arbejdsministeren ved jo udmærket, at det ikke er tilfældet. Jeg vil sige, at arbejdsministeren og Justitsministeriet skal komme op med en meget god argumentation imod dette ændringsforslag, for at vi ikke vil stemme for det i forbindelse med den tillægsbetænkning, der kommer.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Det var da sådan i dag, da vi havde udvalgs møde i Arbejdsmarkedsudvalget, at der var adskillige ting, som man måtte sørge for at få indført også i andre udvalgs forslag. Jeg er komplet ligeglad med, om det er noget roderi. Det, det drejer sig om for mig, er, at det hjælper på arbejdsmiljøet. Man får en mulighed for at gå

ud og sige: Sådan og sådan skal det være. Det er det afgørende for mig.

Jeg følger i hvert fald dette her område meget godt, og jeg tror, det vil forbavse adskillige også i Arbejdstilsynet, at man godt kan bruge miljøloven. Det har de nok ikke været klar over før, og så er det jo meget rart, at de får det at vide. Men jeg tror, det bliver betydelig stærkere, hvis det også står i arbejdsmiljøloven, så det vil vi da i hvert fald prøve på at få igennem.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg kan bekræfte over for fru Lone Dybkjær, at jeg også undertiden har observeret, at lovgivning vedtaget i Folketinget ikke altid er præget af den helt store logik og sammenhæng, men når vi nu er opmærksomme på forholdet, så bør vi dog i det mindste bestræbe os på, når vi kender problemstillingen, at skabe sammenhæng og logik i tingene.

Med hensyn til at disse oplysninger skulle være fremkommet på et forholdsvis sent tidspunkt, kan jeg sige, at det jo altså fremgår, at svaret er givet under udvalgsbehandlingen i Arbejdsmarkedsudvalget, og jeg har så supplerende kunnet give disse oplysninger her i dag.

Men lad os nu tage en drøftelse i forbindelse med det fortsatte udvalgsarbejde, så skal vi forsøge at argumentere for vores synspunkter.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslaget
forkastedes, idet 57 stemte for, 61 imod.

§§ 1 og 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Torben Lund):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 214:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand og lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender samt lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven) m.m. (Ændring af reglerne om foranstaltninger for børn og unge, herunder reglerne om tvangsmæssig gennemførelse af foranstaltninger).

Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 29/1 92. Første behandling 6/2 92. Betænkning 14/5 92).

Der var stillet 20 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Inden debatten om dette forslag nu tager rigtig fart, skal jeg meddele, at der er sket en teknisk fejl. Det er således, at ændringsforslag nr. 2 er forkert udformet, og derfor vil Fremskridtspartiet og CD gerne trække ændringsforslag nr. 2 tilbage og samtidig begære lovforslaget tilbage i udvalget.

Første næstformand (Torben Lund):

Der er nu ønske om fra forslagsstillerne at tage ændringsforslag nr. 2 tilbage. Ønsker nogen at optage dette ændringsforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Jytte Andersen (S):

Ved førstebehandlingen af dette forslag tilkendegav Socialdemokratiet, at vi var tilfreds med grundstrukturen i lovforslaget, som jo også havde et gedigent udvalgsarbejde bag sig i Graversenudvalget. Det er et lovgrundlag, som skal sikre et bedre retsgrundlag for børn og familier, der befinder sig i så vanskelige situationer, at det er nødvendigt, at det offentlige kommer ind som hjælpemulighed.

Vi tilkendegav ved førstebehandlingen, at der skulle ske forbedringer og justeringer på nogle for os afgørende punkter. Det ene var mulighederne – eller de manglende muligheder i lovforslaget, synes vi – for åben og anonym rådgivning for både børn og unge, uden at nogen voksne kunne modsætte sig det. Det andet var et ønske fra Socialdemokratiets side om at få nedsat aldersgrænserne for høringsretten og for partsrettighed, som i lovforslaget er på 12 og 15 år. Det tredje ønske, vi tilkendegav, var et ønske om at kigge på børn og ungeudvalgets sammensætning: om der skulle være en mulighed for at få et yderligere ulægmandselement ind i sammensætningen. Og endelig pegede vi på medarbejdernes behov for efteruddannelse.

Under udvalgsarbejdet og forhandlingerne, som har været ført i et et godt forhandlingsklima, har der udkrystalliseret sig en række ændringsforslag fra Socialdemokratiet, og som Socialdemokratiet kan tilslutte sig. Jeg vil gøre et par bemærkninger om nogle af de ting, som vi finder er helt afgørende forbedringer.

For det første er der ændringsforslag, der sikrer åben og anonym rådgivning og vejledning for børn og unge og naturligvis også for voksne. Det vil sige, at børn og unge ikke kan afvises, hvis de søger hjælp, hvis de søger om råd og vejledning. Vi lægger også vægt på, at man godt kan etablere rådgivningsmuligheder i lokalområdet i utraditionelle miljøer, så de kan være synlige for de børn og de unge, som måske kan have svært ved at nå helt hen til et stort, fint rådhus. Vi synes, de ændringsforslag, som er kommet med, dækker det, vi har ønsket omkring åben og anonym rådgivning.

Det andet spørgsmål, jeg vil knytte et par bemærkninger til, er spørgsmålet om nedsættelse af aldersgrænserne, hvor vi jo meget gerne havde set, at aldersgrænsen på 15 år for at få partsrettighed skulle sættes ned, lige så vel som 12-års-grænsen, som er høringsretsgrænsen, skulle sættes ned. Det har ikke været muligt at komme igennem med ønsket om at få nedsat 15-års-grænsen, og det beklager vi i og for sig, men til gengæld er der sket en meget klar forbedring af alle børns muligheder for at blive hørt, for at blive taget alvorligt, for at komme til orde og for at blive lyttet til. Der er efter vores opfattelse en klar præcisering i ændringsforslag nr. 19 af, at der skal tages hensyn

[Jytte Andersen]

til børns meninger om, hvad der skal ske med dem, når de sociale myndigheder skal prøve at finde ud af, hvad der skal iværksættes af hjælpeforanstaltninger.

Endelig vil jeg fremhæve nogle af de øvrige ændringsforslag, nemlig at det nu er præciseret, at det er reglerne på det psykiatriske område, man skal følge, når der skal ske undersøgelser af børn og unge, der er tvangsanbragte.

I afsnittene om brev- og telefonkontrol er det klart præciseret, i hvilke konkrete situationer man kan skride ind med brev- og telefonkontrol, og over for hvilke personer man kan gøre det. Børns ret til at vælge bisiddere er også klarlagt under forhandlingerne, og det er en ret, som sådan set både kan bruges til at vælge, om de vil have en bisidder, og hvem det i givet fald skal være.

Børn, der er anbragt uden for hjemmet, får også mulighed for at få samvær med andre personer end deres forældre. Det kan være bedsteforældre, det kan være naboer, eller det kan være andre pårørende, som de gerne vil have kontakt med, og vi synes, det er udmærket, at det ligger til grund for det efterfølgende vejledningsarbejde, lige så vel som vi synes, det er fint, at børn, der er anbragt i en institution eller i en familiepleje, kan sende kort eller breve til pårørende, for det er godt, at børn har ret til at meddele sig til verden udenfor.

Endelig ligger der også en tilkendegivelse fra socialministeren af, at når sagsbehandlere udtaler sig om børnesager, er det vigtigt, at de ikke gør det på baggrund af papirsager, men på baggrund af konkret viden om de pågældende børn og unge. Vi synes faktisk, det har været generende i nogle af de diskussioner, vi har haft igennem de seneste år, at sagsbehandlere i børnesager, specielt når de er kommet i mediernes søgelys, bliver gjort til sådan nogle papirtigre, der udtaler sig, uden at de egentlig har set børnene, så vi synes også, det er fint, at det er blevet samlet op i de svar, som socialministeren har givet, og som også er retningsgivende for vejledningsarbejdet.

Afslutningsvis vil jeg sige, at Socialdemokratiet stemmer imod de øvrige ændringsforslag, altså dem, der ikke er stillet af socialministeren, og at vi finder, at vi med de ændringsforslag, som sandsynligvis bliver vedtaget, får et bedre retsgrundlag for de børn og de familier, som er i en udsat situation, ligesom vi fin-

der, det har været vigtigt at sikre en større uvildighed, når der skal træffes den meget svære beslutning om, at man uden forældrenes samtykke skal anbringe et barn eller en ung uden for hjemmet.

Så alt i alt et bedre retsgrundlag, en bedre retsbeskyttelse, en bedre retsstilling for børn og unge, men også for deres forældre i forhold til det offentlige system, som i denne situation kan virke ret så magtfuldt for disse sårbare familier.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Administrationen har gjort mig bekendt med, og det burde vi selvfølgelig have taget med det samme, at i det øjeblik, hvor ændringsforslag nr. 2 udgår, griber det ind i en lang række af de andre ændringsforslag. Så for nu ikke at skulle sidde og definere, hvilke ændringsforslag der kan bruges, bliver det således, at Fremskridtspartiet og CD ønsker at trække alle deres ændringsforslag tilbage, men kun her ved andenbehandlingen. Der vil så ske det, at forslaget går tilbage til udvalget, hvor vi igen vil stille de fleste af vores ændringsforslag. Fejlen består i, at der i ændringsforslag nr. 2 er skrevet, at både nr. 2 og nr. 3 skal udgå, men det er kun nr. 2, der skal udgå, nr. 3 er godt nok, som det er, og det skal blive stående. Men af hensyn til vores administration og til afstemningsproceduren vil det være således, at Fremskridtspartiet og CD trækker alle de ændringsforslag, som mindretallet har stillet, og de vil så stille dem igen i den korrekte version mellem anden- og tredjebehandlingen.

Første næstformand (Torben Lund):

Det er nu tilkendegivet, at man ønsker at trække en lang række ændringsforslag. Ud over ændringsforslag nr. 2, som er trukket tilbage, drejer det sig om ændringsforslag nr. 10, ændringsforslag nr. 8, ændringsforslag nr. 12, ændringsforslagene nr. 16-18 og ændringsforslag nr. 20.

Ønsker nogen at optage nogle af disse ændringsforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslagene bortfaldet.

Vi går herefter videre med forhandlingen. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Tom Behnke (FP):

[Tom Behnke]

Forslaget har givet en god og en lang debat om tingene. Vi har ikke helt nået det resultat, vi havde ønsket, men det har i den grad rusket op i mange ting. Der har været mange deputationer, og vi har fået mange breve om, hvad det er, der foregår ude i landet, og hvor galt det egentlig står til.

Da Fremskridtspartiet ved førstebehandlingen skulle gøre op med dette forslag, blev vi enige om, at i stedet for at det var kommuner, forvaltninger eller lignende, der traf afgørelserne, var det allerbedste at få dem forelagt for en domstol, således at der var partsrettigheder og vi kunne få sagerne tilstrækkeligt belyst. Det ville også give den fornødne og tilstrækkelige retssikkerhed, som vi savner i en række af lovforslagets punkter.

Lad mig bare nævne, at vi finder hele afsnittet om telefon- og brevkontrol meget uhenigtsmæssigt, og at man med dette lovforslag rent faktisk gør det nemmere at føre telefon- og brevkontrol med unge tvangsanbragte mennesker, end det er med forbrydere, der har begået store kriminelle handlinger. Det mener vi er klart urimeligt, og det er en forkert behandling af de unge mennesker at lave en sådan overvågning.

Så er der hele afsnittet om, at man skal have mulighed for at tvangsindlægge børn på psykiatriske afdelinger blandt de andre patienter, der er der i forvejen, blot for lige at undersøge, om det pågældende barn fejler noget. Enhver kan jo sige sig selv, at hvis man tager et sundt og rask barn, sætter det ind på en lukket psykiatriske institution for at undersøge det, vil barnets adfærd naturligvis været meget kraftigt styret af de omgivelser, som barnet er i, og man vil få nogle klart misvisende resultater af undersøgelserne, og derfor kan vi under ingen omstændigheder acceptere, at denne mulighed foreligger.

Derudover kunne vi godt tænke os, at man indførte sanktioner over for de behandlere, uanset på hvilket trin i systemet det er, som mere eller mindre bevidst tilfører rapporterne mindre sandheder eller direkte løgnagtigheder. Hvis det viser sig, at en tvangsfjernelse har været forkert, at der altså ikke var noget grundlag for den, skal der være sanktioner over for de pågældende behandlere. Samtidig skal der selvfølgelig udbetales en ganske klækkelig erstatning til de mennesker, det er gået ud over,

og yderligere – for penge er jo ikke alt – skal der stilles den fornødne psykologbistand til rådighed for at genoprette forholdene så godt, som det overhovedet kan lade sig gøre.

Det var nogle ting, vi i øvrigt godt kunne tænke os at have med.

Vi har også skrevet i betækningsbidraget, at vi finder, at i en række af de sager, der nu har været fremme, eller som vi har fået tilsendt, ville det være på sin plads, at nogle af de behandlere, der er i systemet, selv blev underkastet en mentalundersøgelse. Det er ikke, fordi vi skal hetze mod de pågældende personer, men fordi vi ved, at i dette store apparat med mange behandlere er de fleste gode og søbre medarbejdere, men deres omdømme bliver ødelagt af de få, som ikke kan finde ud af at styre sig.

I det hele taget er den filosofi, der ligger til grund for forslaget, i hvert fald som vi tolker den, at børnene er samfundets ansvar, og den filosofi deler vi bestemt ikke. Det er vores klare overbevisning, at de mennesker, der er bedst til at varetage børnenes interesser, er og bliver forældrene, og at det er dér, man skal sætte ind i stedet for at fare frem med tvangsfjernelser.

Af de mange bilag og breve, der er kommet fra psykoanalytiker Sofie Lunøe, vil man se, at det står meget galt til rundt om i Danmark, i nogle kommuner selvfølgelig mere end i andre, og hvis man læser konklusionerne af de rapporter, der foreligger om børn, der rent faktisk er blevet tvangsfjernet på et meget tyndt grundlag, kan man sætte sig ned og prøve at kigge på sin egen familie og på sine egne børn. Ville ens egen familie ikke kunne få nøjagtig den samme behandling, hvis den kom under den kniv, som man fører fra nogle forvaltnings side?

Det er min klare overbevisning, og det er skrækindjagende, at vi i Danmark har et system, hvor det egentlig kun er et spørgsmål om, hvornår de offentlige myndigheder får øje på en, hvornår de finder ud af, at ens barn nu skal tvangsfjernes, for det er det, der har været tilfældet i mange af de sager, som vi har set: sunde og raske børn, sunde og raske forældre, men på grund af forviklinger, på grund af en forkert administration, en forkert behandling er det alligevel lykkedes myndighederne at tvangsfjerne børnene, og disse børn er altså ødelagt for livstid; de tilfælde skal vi naturligvis undgå.

[Tom Behnke]

Til trods for de ændringer, der kommer til, vil det forslag, der ligger på bordet, ikke gøre op med de dårlige ting, der foregår i Danmark, og derfor kan vi ikke godkende det. Der skal helt andre ting på bordet, og som jeg indledte med at sige, at hvis vi fik disse sager henlagt til domstolene, er jeg sikker på, at mange af de sager, der hidtil har været behandlet på en forkert måde, i fremtiden ville få en langt mere retfærdig behandling.

Bente Juncker (CD):

Jeg skal være den første til at beklage, at vi i dag er nødt til at trække Centrum-Demokraternes og Fremskridtspartiets ændringsforslag. Der er altså en teknisk uklarhed, som vi først er blevet opmærksom på her til morgen, og det påtager jeg mig meget gerne skylden for. Jeg er den, der har været længst i Folketinget, og det er muligt, at jeg har været lidt uklar i mine meldinger. Men vi stiller altså forslagene om telefonkontrol igen, så ved tredjebehandlingen af dette forslag får vi diskussionen en gang til.

Jeg vil gerne sige til regeringen, at jeg stadig væk ikke forstår, at regeringen kan godtage dette lovforslag som et borgerligt lovforslag. Jeg forstår stadig væk ikke, at regeringsmedlemmerne har kunnet sidde med bind for øjnene i regeringsmødet og godkende dette lovforslag. Jeg forstår simpelt hen ikke, at de ministre, som vi ved rejser rundt til talrige forsamlingshuse og taler om familien og børn og ih, hvor har vi det godt, kan være med til dette lovforslag, der handler om, hvordan man tvangsfjerner og behandler de 700 børn her i landet, der har det allerdårligst. Jeg forstår ikke, at regeringsmedlemmerne kan sidde sådan med bind for øjnene; det kan ikke være borgerlig politik, at man laver et sådant lovforslag.

Hvad er det, man har gjort med dette lovforslag? Ja, man har rettet op på nogle ting. Det, der har været ulovligt, det, man har gjort uden retskendelse, det, ombudsmanden har kritiseret, har man nu fået rettet op på, og så har man lavet det helt store, at der nu skal være en plan. Vi ved jo nok, hvordan det før er gået med planerne i Folketinget: det er gået ad h til. Plan og plan, hvor mange gange kan man egentlig overholde en plan i et forløb med børn? Jeg håber, man kan gøre det, og jeg håber, at det eneste, der kommer ud af det, er, at man virkelig får lavet en plan for, hvornår et

barn kan komme hjem igen, for det er det, det handler om. Det handler ikke om, at et barn i en eller anden ulykkelig situation er blevet tvangsfjernet og til evig tid ikke skal se sine forældre og have kontakt med de pårørende.

Der står også nogle meget fine bemærkninger i lovforslaget, og jeg er vidende om, at ministeren kommer med en meget fyldig vejledning, som jeg selv i de forhandlinger, der har været, har været med til at præge et langt stykke hen ad vejen, men jeg er nødt til at sige til regeringen og til ministeren: Når konflikten er der, er det afgørende nu engang, hvad der står i loven, og vi ved, at disse sager med børn er avisstof og forbliver konfliktstof, medmindre forældrene bøjer sig for et hårdnakket system. Men vi ønsker vel ikke, at det er systemet, der skal dirigere det her. Jeg bliver nødt til at spørge ministeren: Er det systemet, der skal dirigere det, eller hvem skal dirigere det? Det er meget uklart, for det er ikke så soleklart, som man giver udtryk for det i bemærkningerne og i den i øvrigt gode vejledning, hvad det er, man retter op på, og det er jeg nødt til at sige til ministeren. Jeg tror, vejledningen bliver god, og ministerens ord til mig under forhandlingerne har også været, at man brugte vejledningen som en bibel. Bare de så også gør det rundt omkring.

Jeg er nødt til at sige, at vi undlader at stemme. Jeg synes, der er noget godt i forslaget, og det skal jeg nok komme til, hvis jeg har taletid nok, men jeg tager det dårlige først.

Når det drejer sig om børn, forstår jeg stadig væk ikke, at en regering kan vedtage, at der skal være en telefonkontrol, som skal udøves af nogle sociale mennesker, uden at der har været en dommerkendelse inde i billedet. Det er også grunden til, at vi har stillet vores ændringsforslag. Det, man gør med dette forslag, er, at man stiller de 700 børn, som har det allerdårligst i dette land, dårligere end de kriminelle. Men o.k., hvis det er regeringens borgerlige politik, må vi jo sige, at det er der ikke noget at gøre ved, og jeg er nødt til at sige, at så kunne vi ikke påvirke regeringen i en borgerlig retning. Man har så bødet lidt på det i den allersidste slutfase, man har nemlig sagt, at det nu skulle mærkes til bestemte personer, og så har man nævnt nogle ting som incest osv. Jeg er nødt til at sige til ministeren: I sådanne sager er det så let som ingenting at få en dommerkendelse.

[Bente Juncker]

Det kan være, at punktet er blevet noget bedre, men jeg synes, det er dårligt. Jeg kan ikke forstå, hvordan det skal foregå i praksis, det er jo børn, måske 20 børn, der befinder sig på en institution. Når der så kommer en opringning til lille Peter, hvordan skal man så gøre det i praksis? Hvordan skal børnene se ud? Hvad skal de have på? Skal man hen og slå op i journaler? Det er altså at gå for langt i en sag med børn.

Vi har lagt vægt på, at man gjorde det så skånsomt som muligt, når man skulle til det uundgåelige at tvangsfjerne, og det skal vi, for vi ved, at der er børn, der har det utrolig dårligt derhjemme, og de skal selvfølgelig tvangs fjernes. Børn skal ikke udsættes for alt det, vi af og til læser om, men vi er nødt til at sige, som vi har gjort i CD's betækningsbidrag, at det skal gøres så skånsomt som muligt, og det er ikke skånsomt at diskutere, om man skal tage en given telefonsamtale eller have en til at læse et brevkort eller et brev, der er kommet fra en person, som barnet ikke må have forbindelse med. Det er og bliver fantastisk, at den borgerlige regering ikke kunne se, at man måtte bruge de almindelige spilleregler, som vi kender så godt herhjemme, og som vi her i landet sætter utrolig pris på.

Det, der er endnu mere utroligt, er, at det har kunnet passere regeringsmødet, at man kan indlægge 7-måneders-børn på en psykiatrisk afdeling, og lovforslaget gik endda så vidt – jeg vil gøre opmærksom på, at jeg taler om ændringsforslaget – at man skulle kunne gå ud over de regler, der gjaldt på psykiatriens område. Tænk, man kunne gå ud over de regler, der gjaldt i psykiatrien, når det angår de 700 børn i dette land, der har det allerdårligst. Det var det, regeringen havde lagt frem. I sidste sekund, måske fordi man fornemmede, at den ikke var så god, stillede man et ændringsforslag, således at man nu også skal følge reglerne for psykiatriområdet. Selvfølgelig skal man følge lovgivningen for psykiatriområdet.

Jeg vil gerne bemærke, at jeg ikke finder, at det altid er nødvendigt, at man indlægger 7-måneders-børn på et psykiatrisk hospital for at undersøge dem. Bare den oplevelse, de får dér. Det er helt fantastisk, og jeg er dybt skuffet over, at ministeren og regeringen ikke kan se det, og over, at vi ikke har kunnet finde på andre løsninger her i Folketinget.

Så er jeg også noget bekymret for, at det ikke får nogen konsekvens, hvis der af de sociale myndigheder gives forkerte oplysninger om en tvangsfjernelse til det udvalg, der skal klare den egentlige tvangsfjernelse, og jeg vil så gerne spørge ministeren, om det er ministerens hensigt, at forvaltningsloven, som jo indeholder repressalier og regler om, at man kan tage en sag mod myndighederne op, skal bruges, for det kan ikke være rigtigt, at vi gang på gang oplever, at man kan give urigtige oplysninger – og nu taler jeg ikke, som fru Jytte Andersen sagde, om papirtigre. Børn og børnesager er populært stof, og jeg vil gerne referere til en sag, som stod omtalt i B.T., og det er ikke nogen papirsag, for det er en sag, der er vundet ved byretten og ved landsretten i dette land. Det er altså ikke en tilfældig journalistsag, der er blæst op, men en sag, hvor forældre og bedsteforældre har vundet. Det groteske var, at vuggestuelederen og en pædagog kørte barnet på hospitalet, fik det lagt i narkose og fik det undersøgt for seksuelt misbrug. Jeg vil gerne spørge ministeren: Kan det foregå efter den lov, vi her vedtager? Kan det foregå på samme facon, uden at der bliver rejst en sag mod de pågældende?

Denne sag er ikke opdigtet, den er vundet ved en retsinstans i dette land, men jeg finder det meget alvorligt, hvis der ikke sker noget som helst med dem, der for det første har ødelagt en lille pige på 3 år, for det andet nogle forældre, som havde et eller andet problem, så de ikke kunne have barnet, og for det tredje de bedsteforældre, barnet boede hos.

Jeg synes, det er en dårlig dag, men jeg vil gerne komme tilbage til det gode i loven.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg tror, jeg vil undlade at omtale alle mulige enkelttilfælde om overgreb på børn, for så vil det nok føre vidt omkring.

Eftersom vi ikke på et tidligere tidspunkt har tilkendegivet, hvad vi vil gøre ved lovforslaget, vil jeg godt som den generelle indledningsbemærkning sige, at vi i sidste instans vil stemme for lovforslaget, fordi vi trods alt synes, at der er mere positivt end negativt i det, selv om vi ikke er tilhængere af alle de ændringsforslag, der med flertallets hjælp vil blive gennemført. Jeg synes i øvrigt, at jeg som en helt overordnet bemærkning godt vil tilkendegive, at jeg føler,

[Lone Dybkjær]

det er utrolig vigtigt, at vi følger dette område meget nøje og følger, hvordan det udvikler sig, efter at loven er blevet vedtaget.

Jeg vil som det andet punkt tilkendegive, at det derfor også er utrolig vigtigt, at vi får en meget omhyggelig beskrivelse, vejledning, cirkulære, eller hvad socialministeren nu skal udsende i anledning af dette lovforslags vedtagelse, og at det sker på en sådan måde, at det, om jeg så må sige, også kan forstås af andre end blot dem, der har en juridisk eller social uddannelse bag sig, for der er netop tale om et område, hvor ganske almindelige forældre uden kendskab til det kan blive involveret, og jeg tror, vi står os ved at få en rimelig menneskelig beskrivelse af, hvordan lovforslaget rent faktisk skal forstås.

For mange ting i lovforslaget gælder, at der faktisk er noget, der taler både for og imod, og jeg vil godt nævne to områder, hvor jeg har følt det: Det ene er om børn og unge-udvalget, hvor vi har været inde i overvejelser, om vi ville skabe en større, om jeg så må sige, sikkerhed for barnet, hvis vi ikke havde afgørelsen i samme regi, forstået på den måde, at vi godt er klar over, at det ikke er det samme udvalg, der afgør tingene, men at det er socialudvalget, der indstiller til børn og unge-udvalget. Vi har været inde i overvejelser om, hvorvidt det ville være en god ting, hvis vi f.eks. løftede det op til amtsregi, sådan som også et af forslagene i Graversenudvalgets betænkning var, men vi er altså ved en nøjere diskussion med de medlemmer, vi har, som er involveret i området, nået til, at vi i hvert fald synes, vi skal starte her, og så må vi se, om det giver en tilstrækkelig god situation. Vi tror trods alt, at det, at vi får ansvar, forebyggelse, pligt og alt muligt til at følges ad på denne måde, måske vil være det bedste for barnet, og at vi altså derfor vil starte med det, som ligger i selve lovforslaget.

Det andet, som vi har været inde i nogle nøjere overvejelser om – nu kommer jeg tilbage til selve ændringsforslagene – er spørgsmålet om 12–15-års-grænsen, hvor vi har noteret os, at Socialdemokratiet og SF gerne havde set 15-års-grænsen sat ned, og det kan man sådan set måske godt argumentere for, men vi synes – og lad os nu starte her – at det er fint, at børn under 12 år bliver hørt, fint, at man altså snakker med dem, og fint, at de direkte har medbestemmelse, når de er 12 år, og vi kan også ac-

ceptere, at man først er egentlig part, når vi når til de 15 år. Når vi synes det, er det, fordi netop den aldersgruppe, de 12–15-årige, er i en meget følsom alder, det er for masser af børns vedkommende jo pubertetsalderen, og jeg kunne godt være lidt nervøs for, hvis det var sådan, at børnene blev en egentlig part i juridisk forstand netop i den aldersgruppe, også fordi jeg sådan lidt generelt vil sige, at vi måske trænger til, at en del af landets jurister bliver lidt bedre uddannet, når det drejer sig om børneområdet.

Det er min oplevelse fra børnekommissions-tiden og fremefter, at netop i disse sager er jurister måske lidt mere firkantede. Jeg refererer selvfølgelig navnlig til de juristråd, jeg fik i forbindelse med den fælles forældremyndighed, som jeg aldrig et sekund har været i tvivl om var det rigtige, og som jeg også synes praksis i en lang række sammenhænge har vist var det rigtige, men de allerfleste jurister sagde simpelt hen, at det ville skabe en tilstand, som jurister ikke kunne finde ud af. At så forældrene og børnene faktisk fint kunne finde ud af det, gjorde mindre til sagen. Det er ikke altid, at sådanne lige linier er særlig gode for børn. Vi kan også sige: Børn er altså også hele mennesker og har brug for to forældre, og derfor synes jeg, at jeg konstaterede på det tidspunkt, at jurister måske ikke altid var de mest fremragende til rådgivning, og så snart der kommer jurister ind i billedet, er man tilbøjelig til at opstille en kampsituation.

Det er faktisk vores hovedbegrundelse for, at vi synes, at vi i første omgang skal fastholde 15 år, men lad os følge området og se, hvordan det går. Alene det at børnene bliver hørt mere, end de tidligere er blevet, betyder naturligvis, at vi får noget erfaring, og hvis det så viser sig, at vi skal nedsætte aldersgrænsen, er vi sådan set også indstillet på at gøre det. Men som det er fremgået af det, jeg har sagt om disse to eksempler, er der faktisk argumenter for og imod i en lang række sammenhænge, som der naturligvis altid er det i livet, og det er jo livets spørgsmål, vi beskæftiger os med, når vi beskæftiger os med børn og unge og deres forhold til forældrene. Det er selvfølgelig også det, der gør det interessant, men det gør det utrolig vanskeligt at have med at gøre.

Så havde jeg tænkt mig, at jeg skulle kommentere en del af ændringsforslagene. Nu er

[Lone Dybkjær]

det altså sådan, at en del af dem er trukket, men jeg vil godt sige, at vi kan stemme for alle de af flertallet stillede ændringsforslag. Derudover, og nu skal jeg så prøve at tage dem, som altså ikke er trukket, kan vi stemme for det af Kristeligt Folkeparti som nr. 9 stillede ændringsforslag, som muliggør, at forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, kan vælge en anden person, og jeg forstår det på den måde, at enten kan forældremyndighedens indehaver eller et barn, der er fyldt 15 år, eller den unge, der er fyldt 15 år – jeg skal meget understrege den unge, der er fyldt 15 år, ellers bliver jeg kvæstet på hjemmefronten – vælge en anden, og at der ikke behøver at være sammenfald. Nu bliver det jo desværre ikke vedtaget, men ellers var der måske grund til at foretage en præcisering af det. Det, jeg her har villet tilkendegive, er, at vi er positive over for det.

Jeg forstår, at de ændringsforslag, Fremskridtspartiet og CD har om tvangspsykiatri, er taget tilbage, men jeg går ud fra, at de vil komme frem igen under en eller anden form, og jeg kan allerede på dette tidspunkt tilkendegive, at det er noget. Det Radikale Venstre faktisk vil stemme for. Derfor vil vi også gerne høre, hvilke problemer der er med dem, men hvis jeg har forstået det ret, er det mere eller mindre teknik, og derfor kan vi på forhånd sige, at vi er positive over for dem. Vi havde tænkt os at stemme for de ændringsforslag, hvis de var kommet til afstemning i dag – og her tænker jeg bl.a. på ændringsforslag nr. 10 og 11 – og jeg vil i hvert fald gerne have, at betænkningssagens afgivelsen ved tillægsbetænkningen bliver udformet på en sådan måde, at vi får mulighed for at stemme for disse ændringsforslag uden at stemme for alle de øvrige af Fremskridtspartiet og CD stillede ændringsforslag, uden at det, vi gør, bliver alt for ulogisk. Og i den forbindelse tænker jeg på ændringsforslag nr. 12, der, så vidt jeg kan se, omhandler en hel del af de konsekvensændringsforslag, der vil følge af alt det, som Fremskridtspartiet og CD har foretaget.

Derudover kan vi faktisk også stemme for det af Kristeligt Folkeparti stillede og af Fremskridtspartiet tiltrådte ændringsforslag vedrørende barnets ophold hos et af dets nære kontaktpersoner ud over tre måneder.

Dermed tror jeg, jeg har redegjort for vores holdning til alle de stillede ændringsforslag, og som sagt stemmer vi for lovforslaget som helhed. Men det er altså vores opfattelse, at det er et område, som det er nødvendigt at følge meget nøje. Vi har den generelle holdning, at hvis der skal gribes ind i forholdet mellem børn og forældre, er det helt afgørende, at det sker på et meget tidligt tidspunkt, og det er det, der gør det endnu sværere, fordi skaderne måske ikke er helt så tydelige på det tidspunkt. Men det er det, der skal til, hvis man virkelig for alvor skal redde barnet ud af en situation, hvor forældrene af den ene eller den anden eller den tredje grund ikke er i stand til at varetage barnets tarv.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg vil gerne til orientering for fru Lone Dybkjær, som ikke uden grund var en lille smule i tvivl, gøre opmærksom på, at grunden til, at vi tager ændringsforslag nr. 2 tilbage, er, at det kun er § 1, punkt 2, vi ønskede skulle udgå – det er det, der handler om telefon- og brevkontrol i almindelighed. Men ved en teknisk fejl er § 1, punkt 3, røget med – det er det, der drejer sig om telefon- og brevkontrol over for unge mennesker, der er surrogatfængslede, og det ønsker vi at fastholde i forslaget. Det er kun punkt 2, der skal udgå.

Men for at vi ikke skal sidde og sagsbehandle her i salen – og der var også lidt panik med hensyn til, hvilke af de øvrige mange ændringsforslag der bliver påvirket af dette her – har vi taget dem alle sammen tilbage. Derefter behandler vi dem i udvalget, og så kommer de tilbage igen. Således kommer alle de andre meget positive ting, der ligger i vores ændringsforslag, på bordet igen ved tredjebehandlingen.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Vi står her med et lovforslag, som har været længe og grundigt behandlet. Kristeligt Folkeparti har også deltaget i forhandlingerne og haft mange forhandlinger med ministeren. Jeg synes, ministeren på mange områder har været imødekommende over for vores synspunkter – det skal straks siges – men det betyder ikke, at vi er tilfredse med det resultat, der er kommet, og det skal jeg kommentere lidt mere.

[Inger Stilling Pedersen]

Det er meget væsentligt for Kristeligt Folkeparti, at man understreger barnets ret til og muligheder for at være hjemme dér, hvor det virkelig hører hjemme, at man støtter hjemmet og forældrene alt det, man overhovedet kan, for at barnet kan være hjemme.

Men vi ved, at der er situationer, hvor barnet af forskellige grunde ikke kan være hjemme, og hvor det derfor er nødvendigt at gribe ind fra myndighedernes side. Det erkender vi blankt.

Problemerne opstår ved de mange tilfældigheder, der sker. Vi ser, hvordan det kan være forskelligt fra kommune til kommune og fra amt til amt. Nogle steder foregår det uden gnidninger, andre steder er der store problemer.

Derfor mener vi i Kristeligt Folkeparti, at det er uhyre vigtigt, at den lov, der kommer, er så klar og tydelig som overhovedet muligt, og det mener vi ikke den er på nuværende tidspunkt.

Hvad ændringsforslagene angår, kan vi selvfølgelig stemme for vores egne, men derudover også for de øvrige ændringsforslag, der forbedrer lovforslaget.

Jeg kan også straks sige, at vores stilling ved tredje behandling selvfølgelig afhænger af, hvilke ændringsforslag der bliver vedtaget, og af det samråd, som vi vil indkalde ministeren til for at få klarlagt nogle spørgsmål om fortolkning af enkelte bestemmelser og af vejledningerne.

Vi mener ikke, at vi på nuværende tidspunkt har en lov, der er god nok. I vores bemærkninger til betænkningen har vi klart tilkendegivet vores holdning til en del af de bestemmelser, som vi synes er forkerte, og som vi også i tidens løb har diskuteret ivrigt med ministeren.

Der er spørgsmål som tvangsbehandling. Andre ordførere har sagt, at det kan virke urimeligt, at man kan tvangsbehandle et barn for at opnå et eller andet resultat. Selvfølgelig skal et barn behandles, hvis det er sygt og forældrene ikke vil have det behandlet, men hvis man mener, at man skal prøve at give et barn en anden mening eller holdning end den, det har, fordi man synes, den er forkert, så er man inde på et skråplan.

Vi mener, det er uhyre vigtigt, at forældrenes retsstilling er sikret, og derfor vil vi gerne stille det klare spørgsmål: Er forældrenes retsstilling

sikret ved denne lovgivning? Det mener vi ikke klart fremgår af den. Derfor vil vi under det udvalgsarbejde, vi igen skal have, prøve at få nogle af de synspunkter frem, som Kristeligt Folkeparti har givet udtryk for.

Vi har f.eks. nævnt tvangsfjernelse ved politiets hjælp. Ministeren har været imødekommende og sagt, at det så vidt muligt skal undgås, men dette, at der kommer en uniformeret person for at være med til at fjerne et barn med magt, kan skade barnet for livet. Vi mener heller ikke, at reglerne for, på hvilket grundlag kommunalbestyrelsen kan træffe sin beslutning, er klare nok. Det gælder f. eks. bestemmelsen om, hvis det er til skade for barnet og barnets udvikling er truet. Jamen hvem kan vi vide, om barnets udvikling er truet? Er det, fordi forældrene ikke har den rigtige mening, eller fordi det er en enlig forsørger, at der har været et eller andet problem?

Når der foreligger nogle klare forhold som f.eks. incest, mishandling eller andet misbrug, er der ingen tvivl, men disse vage formuleringer, der findes nu, og som kan bruges til næsten alt, vil vi bede ministeren om ikke just lige nu, så i et samråd, om at uddybe nærmere, så vi kan sikre os imod, at der træffes tilfældige afgørelser på dette område.

Det vil således i høj grad afhænge af den kommende udvalgsbehandling og det samråd, vi skal have, om vi kan stemme for lovforslaget, om vi vil undlade at stemme eller må stemme imod, men vi håber selvfølgelig også, at vores egne ændringsforslag vedtages. Det må være rimeligt, at man ikke afskæres fra at få en anden psykolog, hvis man ikke har tillid til den første. Vi synes også, det er urimeligt, at kommunen skal undersøge, om bedsteforældre, der har et barn hos sig mere end 3 måneder, nu også er egnede til at have deres barnebarn hos sig.

Vi håber, at man tilslutter sig Kristeligt Folkepartis ændringsforslag, og som sagt afhænger vores stilling ved tredje behandling både af ændringsforslagenes vedtagelse og af et kommende samråd med ministeren.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Det er rigtigt, som det er blevet sagt, at denne lovgivning har været lang tid undervejs, og som det fremgår af debatten her, er det også et lovgivningsområde, der er meget følelsesbetonet.

[Socialministeren]

Jeg synes, vi har haft et godt udvalgsarbejde forstået på den måde, at vi har prøvet at tilnærme os hinandens synspunkter.

Denne lovgivning skal også ses som en præcisering af, at det er familien, der skal være i centrum, og at det er familien, vi skal støtte.

Dermed har jeg svaret på nogle af de spørgsmål, der er stillet herom. Når jeg siger, at det er familien, der skal være i centrum, mener jeg, at man skal prøve at løse de problemer, der måtte opstå, i hjemmet og sætte hjælpeforanstaltningerne ind dér. Familien, forældre og børn, er en helhed, og det har været det grundlæggende under forberedelsen af denne lovgivning.

Noget andet meget væsentligt er, at der ikke må være en dagsorden, som er skjult for forældrene. Sagsarbejdet skal være åbent, og man skal vide, hvorfor det eventuelt er nødvendigt at indhente oplysninger. Hvis det på et senere tidspunkt kommer dertil, at det kan blive nødvendigt at gennemføre en tvangsfjernelse af børnene fra deres forældre, skal forældrene gøres opmærksom på den ret, de ifølge denne lovgivning har til at få advokathjælp.

Hvad angår spørgsmålet om retssikkerheden, har nogle ønsket en domstolsmodel. Vi har valgt at fastholde det lokale islæt, da det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for den børn og unge-politik, der føres i den kommune, man bor i. Men jeg har også følt, det har været vigtigt at styrke forældrenes retsstilling ved, at der i det udvalg, man kalder børn og unge-udvalget, sidder mennesker, som ikke tidligere har været inddraget i disse sager. Derudover sker der også en styrkelse af forældrenes retsstilling i kraft af, at der ud over en pædagogisk konsulent nu er en dommer med, der også har stemmeret.

Der har fra et par sider været udtalt utilfredshed med bestemmelsen om brev- og telefonkontrol, og et mindretal har i bemærkningerne til ændringsforslaget foreslået, at bestemmelserne om brev- og telefonkontrollen skal udgå. Hvis det var tilfældet, ville det imidlertid blive fuldstændig umuligt at gennemføre en kontrol vedrørende anbringelse på en institution. Man har været inde på, at det var bedre med en domstolskendelse, men det ville betyde, at der skulle anlægges en civil retssag, og så ville formålet som regel være forspildt, før dommen afsiges. Vi har derimod her udformet nogle mere præcise formuleringer i ændrings-

forslaget om, hvilke situationer det kunne dreje sig om, idet der jo ikke, som det blev sagt under første behandling, i første omgang var tænkt på adskillelse mellem barnet og forældrene; det er nogle andre situationer, der kan komme på tale.

Jeg mener også, det er vigtigt, at vi får synliggjort sagsbehandlingen noget bedre i arbejdet på den måde, at der skal foreligge nye oplysninger i sagen. Jeg vil også i den kommende vejledning udsende klare signaler om, at man skal være klar over, hvad man vil bruge de oplysninger til, der indhentes, så der ikke bare ophobes en masse overflødige oplysninger.

Som det er sagt fra flere sider, er det vigtigt, at den kommende lov bliver ledsaget af en fylldig vejledning til brug for det kommende arbejde med den ude i kommunerne. Det er det værktøj, man skal have at arbejde med, sådan at vi kan få en bedre sagsbehandling på området, for målet må jo være så vidt muligt helt at undgå de uheldige eksempler, som også er blevet fremhævet fra denne talerstol, uden at jeg vil komme ind på konkrete tilfælde. Men som vi ved, er det mennesker, det drejer sig om, og derfor vil det nok være svært helt at undgå dem.

Man har også nævnt aldersgrænserne. Jeg synes, det er rigtigt, at vi har fastholdt aldersgrænserne på 12 og 15 år; for det, det drejer sig om, er at beskytte barnet mod at blive udsat for et større pres end nødvendigt. Men jeg er enig med de ordførere, der siger, at vi skal følge dette område tæt for at finde ud af, om de erfaringer, der kan gøres med hensyn til aldersgrænserne, måske kan give anledning til justeringer hen ad vejen.

Man har nævnt forvaltningsloven i forbindelse med indhentning af oplysninger. Forvaltningsloven henhører imidlertid under Justitsministeriet, og jeg har tidligere tilkendegivet i udvalget, at det er et område, som jeg har foreslået Justitsministeriet at begynde at se på.

Endelig er der spørgsmålet om behandling og indlæggelse af børn på psykiatriske afdelinger. Det er rigtigt, at vi har fjernet den passus, der var om, at indlæggelse kun kan ske, når betingelserne i lov om tvang i psykiatrien er opfyldt. Det er en nødvendig ventil i lovgivningen på et så følelsesladet område som dette. Men det er et vanskeligt område, og derfor er det nødvendigt. Det ikke en situation, man øn-

[Socialministeren]

sker skal opstå ret tit, men det er nødvendigt af hensyn til en beskyttelse både af barnets og af forældrenes retsstilling.

Jeg forstår, at der vil blive et samråd mellem anden og tredje behandling, og dér er jeg selvfølgelig indstillet på at give alle de oplysninger, som man føler man har brug for til at afklare spørgsmål, der er usikkerhed om. Ellers er jeg glad for, at vi nu er kommet så langt, som vi er, hvor vi har haft anden behandling af denne lovgivning. Nu må vi se at få svaret på de spørgsmål, der måtte være, så vi kan få den gjort færdig ved tredje behandling i denne samling.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg vil gerne sige til socialministeren, at der ikke er fastsat samråd om denne sag, men vi kan meget hurtigt få et samråd om den i Socialudvalget.

Men det, der egentlig bringer mig herop, er, at jeg er noget målløs, for der blev ikke svaret på ét eneste af de spørgsmål, som er blevet stillet af de folketingsmedlemmer, der har stået heroppe. Nu kan jeg ikke tale på andres vegne, men jeg vil sige, at for så vidt angår de tre små spørgsmål og de to, der lå imellem linjerne, er det klart utilfredsstillende, at man stiller nogle spørgsmål til en minister og der ikke bliver svaret. Men okay, vi tager gerne et samråd om denne sag i Socialudvalget, for hvis det er den måde, vi skal gøre det på, så må vi gøre det på den måde. Men det er ikke derfor, vi har en andenbehandling her i Folketinget; det er for at få nogle svar fra ministeren – nogle svar, som man kan bruge til noget.

Ministeren sagde, at det hele skal foregå i familien – familiemedlemmerne skal støtte hinanden. Det giver mig anledning til at bede ministeren gå på talerstolen og fortælle, hvor det står i lovforslaget. Det nærmeste, jeg kan komme det, er, at det er kommunalbestyrelsen, der skal bestemme. Det er altså myndighederne, der skal påse, at det går rigtigt til i familierne. Jeg vil gerne sige specielt til Venstres medlemmer, at det nu er myndighederne, der skal påse dette her.

Noget andet, som gik igennem ministerens tale, var, hvordan sagsbehandlerne nu skal opføre sig. Igen hvordan myndighederne, de, der er ansat til at varetage dette her, skal bære sig

ad, og hvilke redskaber de får. Det er da meget vigtigt, men jeg finder det også vigtigt specielt måske for lidt mere borgerlige politikere, som jeg selv tilhører, at få at vide, hvilke operationsredskaber familierne og de nære slægtninge har. Jeg kan oplyse over for ministeren, at det, bedsteforældrene kan, er, at de kan komme i betragtning; det har vi fået oplyst i udvalgsbilag. Det er noget, der vil fremgå af vejledningen, men det er ikke lovfæstet.

Jeg er nødt til at sige til ministeren, at det med familierne ikke er lovfæstet, så det er ordgas. Det hører sig ikke til her fra Folketingets talerstol, når det ikke står nogen steder.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Ministeren kunne ikke rigtig overskue, hvorledes det skulle fungere, hvis man først skulle til en dommer for at få lov til at lave telefonkontrol for ikke at tale om brevkontrol. Men det, man kunne, var, som jeg foreslog på et tidligt tidspunkt, at lave nogle retsplejelovlignende forhold på dette område – nemlig ved at sige, at det kræver en dommerkendelse, eller, hvis der skal gribes ind her og nu, at sagen bliver forelagt for en dommer inden for 24 timer. Derefter kan man få en vurdering af, om det, man har gjort, har været korrekt. Og hvis det ikke har været korrekt, skal der selvfølgelig være sanktioner og klækelige erstatninger bagefter. Det vil man jo ikke være med til i forvejen, og det kan jo være, det er derfor, man heller ikke vil være med til det på dette punkt.

Men ministeren sagde også, at ministeren nu vil følge dette område meget tæt. Det håber jeg sandelig at ministeren altid har gjort, for det kræver det at en socialminister gør. Men hvis ministeren vil følge området tæt, kræver det sandelig også en stærk minister – en minister, der griber ind, når det går galt ude i kommunerne, når kommunerne misbruger deres magt. Hvis vi havde en sådan socialminister, og hvis socialministeren havde redskaberne til at gribe ind, når der bliver misforvaltet, ville det ikke stå så galt til i Danmark, men jeg tror desværre ikke på det. Og derfor er vi nødt til at have en lovgivning, der sikrer borgernes rettigheder.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jeg vil gerne svare fru Bente Juncker, der sagde, at det er myndighederne, der skal be-

[Socialministeren]

stemme. Jamen, det er nu engang sådan efter denne lovgivning, at myndighederne har en tilsynspligt over for kommunens børn og unge og i det hele taget dem, den har ansvaret for. Det er lige nøjagtig en af de ting, der følger af denne lovgivning. I den forbindelse vil jeg gerne gentage, at det er noget, vi gør for at hjælpe børnene og familierne og give dem en bedre retssikkerhed end den, de har i dag.

Jeg vil også gerne svare hr. Tom Behnke vedrørende brev- og telefonkontrol. Når man taler om en dommer, skal man lige huske, at brev- og telefonkontrol ikke er noget, man kan trække op af en hat, eller som man bestemmer på den institution, hvor barnet eller den unge er. Det har været over børn og unge-udvalget, som har lavet en indstilling om det, og dér er en dommer med, som har stemmeret.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg har en kommentar til dette med at følge det nøje. Vi siger jo ved næsten alle lovforslag – det siger vi også selv – at vi vil følge det meget nøje. Jeg tror også, at ministeren kan være helt sikker på, at hvis vi får en lov, vi ikke ønsker, skal vi nok følge den meget nøje.

Men det er § 35. Når vi ser på kommunernes ansvar, mener jeg, at vi skal udforme loven så præcist som overhovedet muligt. Og når der tales om utilstrækkelig omsorg, må jeg spørge: Hvad er tilstrækkelig omsorg? Det er jo netop sådan en paragraf, der, uden at man overhovedet har prøvet det, bliver brugt til at sige: Den unge mor er ikke egnet, hun kan ikke give tilstrækkelig omsorg. Og når man siger: Den familie varetager ikke barnets tarv, giver ikke nok omsorg, må man igen spørge: Efter hvis mening? Er det efter pædagogernes eller efter andres mening?

Måske skal vi have – og det kan vi tale lidt om i det kommende samråd – en lidt klarere definition på dette område, sådan at ingen kommer ud for nogle mennesker, der ud fra deres bedste overbevisning mener, at nogle børn i den familie, hvor de er, ikke får tilstrækkelig omsorg, selv om de måske alligevel får det efter de forhold, de nu lever under, og som de ellers er glade og trygge ved.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1, 3–6 og 7
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9
forkastedes, idet 19 stemte for, 92 imod.

Ændringsforslag nr. 11 og 13
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 14
forkastedes, idet 19 stemte for, 94 imod.

Ændringsforslag nr. 15
forkastedes, idet 14 stemte for, 99 imod.

Ændringsforslag nr. 19, § 1 med de foretagne ændringer og §§ 2–7
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 271:

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Færøske fiskere).

Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 22/4 92. Første behandling 29/4 92. Betænkning 12/6 92).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.